روزنامه فرهنگی، اجتماعی صبح ایران
صاحب‌امتیاز: سازمان صداوسیمای جمهوری اسلامی ایران

جام جم

چهارشنبه ۹ آبان ۱۴۰۳ | ۲۶ ربیع‌الثانی ۱۴۴۶
۲۰ صفحه | سال بیست‌وپنجم - شماره ۶۸۹۴
Wednesday | October 30 | 2024

تهران، بلوار میرداماد، جنب مسجد الغدیر، شماره ۱۲۹ ■ تلفن: ۲۳۰۰۴۰۰۰-۰۲۱
دورنگار تحریریه: ۲۳۰۰۴۴۳۳ ■ سازمان توزیع: ۹۱۳۰۴۱۴۲ ■ کدپستی: ۱۹۱۱۶۱۸۴۱۳
امور مشترکین: ۹۱۳۰۴۱۴۲ ■ سازمان آگهی‌ها: ۴۹۱۰۵۰۰۰ ■ شماره پیامک: ۳۰۰۰۱۱۲۴۰

تلفن گویا: ۲۳۰۰۴۴۴۴
چاپ: چاپخانه روزنامه جام جم
شاپا: ISSN1735-3637

پایگاه اطلاع‌رسانی روزنامه: www.jamejamdaily.ir
پست الکترونیکی: info@jamejamdaily.ir

ویراژ روی روان!

سهم موتورسیکلت‌ها در انتشار آلایندگی‌های گازی چشمگیر است

تاچشم کار می‌کند موتورسیکلت، نه‌تنها در خیابان‌ها و معابر که در پیاده‌روها و روی روان مردم اما موتورسیکلت‌ها سهم بسزایی در آلودگی هوای شهرهای بزرگ دارند. این تمام ماجرا نیست و حتی کمتر راکب موتورسیکلتی است که زیر بار این سهم برود، چراکه مراجعه راکبان موتورسیکلت به مراکز معاینه فنی هم حداقلی است، به‌عنوان مثال در حالی در شهر تهران نزدیک به چهار میلیون و ۵۰۰ هزار موتورسیکلت تردد می‌کند که سال گذشته تنها نزدیک به ۸۰۰ دستگاه موتورسیکلت موفق به اخذ معاینه فنی شده‌اند! براساس سیاهه انتشار سال ۱۳۹۶ شهرداری تهران، سهم موتورسیکلت‌ها در انتشار آلایندگی‌های گازی معادل ۲۱/۳ درصد و در انتشار ذرات معلق برابر با ۱۰/۱ درصد است که به‌طور میانگین میزان انتشار آلاینده‌های موتورسیکلت در طول سال، حدود ۱۴۸ هزار تن برآورد شده که رقم قابل ملاحظه‌ای است. با عنایت به اعلام پلیس مبنی بر تردد چهار میلیون و ۵۰۰ هزار دستگاه موتورسیکلت در شهر تهران، آمارها نشان می‌دهد در سال ۱۴۰۲ کل مراجعات موتورسیکلت‌ها به مراکز معاینه فنی برای دریافت برگه معاینه فنی برابر با ۸۲۳ هزار دستگاه بوده است. با در نظر گرفتن این‌که وارد نیمه دوم سال شده‌ایم و آلاینده غالب در این نیمه، ذرات معلق هستند و با توجه به آمار بسیار پایین موتورسیکلت‌ها در زمینه اخذ معاینه فنی، باید ورودی جدی به این مسأله داشت و برای ترغیب راکبان این دستگاه‌ها جهت مراجعه به مراکز معاینه فنی تصمیماتی اتخاذ کرد. آخرین بار در سال ۱۳۹۷ حدود مجاز آلایندگی در کشور توسط سازمان محیط زیست تعیین و ابلاغ شد و بالغ بر شش سال بود که این حدود مجاز تغییر نکرده بود. براساس مصوبه هیأت وزیران درباره اصلاح آیین‌نامه فنی ماده ۲ قانون هوای پاک، مقرر شده بود استاندارد آلایندگی موتورسیکلت‌ها از ابتدای امسال به یورو ۵ ارتقا پیدا کند، اگر قرار بوده چنین اتفاقی رقم بخورد لازم است متناسب با آن، حدود مجاز معاینه فنی اصلاح شود و ارتقا یابد. برای خودروها و وسایل نقلیه این نوع اعمال قانون صورت می‌گیرد و اثرگذار بوده اما در بحث موتورسیکلت‌ها متأسفانه این فرآیند انجام نمی‌شود و بهتر است این امکان فراهم شود تا دوربین‌های پلاک‌خوان به اعمال جریمه موتورسیکلت‌های فاقد معاینه فنی بپردازند و میزان مراجعات برای اخذ این برگه افزایش و به تبع آن از میزان آلایندگی‌ها کاسته شود.

از ابتدای سال ۱۴۰۳ تا پایان مهرماه تعداد مراجعات نوبت اول خودروها به مراکز بالغ بر ۷۰۶ هزار دستگاه خودرو بوده که با احتساب مراجعه نوبت دوم به ۹۰۶ هزار دستگاه می‌رسد. این در حالی است که طبق محاسبات انجام شده، تقریبا بین سه تا سه میلیون و ۵۰۰ هزار دستگاه خودرو در شهر تهران مشمول معاینه فنی هستند که تاکنون کمتر از یک‌سوم مشمولان به مراکز مراجعه کرده‌اند و تا پایان سال فرصت دارند نسبت به اخذ معاینه فنی اقدام کنند. البته از تعداد ۷۰۶ هزار دستگاه مذکور، ۲۹ درصد مراجعات نوبت اول موفق به دریافت معاینه فنی نشده‌اند که پس از مراجعات نوبت دوم در نهایت ۹۵ درصد خودروها توانسته‌اند معاینه فنی دریافت کنند و ۵ درصد هم به علت نقص فنی یا سایر موارد موفق به گرفتن آن نشده‌اند و از اخذ معاینه فنی انصراف داده‌اند.

براساس قانون هوای پاک، سن معاینه فنی خودروهای نوشماره چهار سال است و از سال پنجم این خودروها مشمول اخذ معاینه فنی می‌شوند، طبق آماری که داشتیم در سال ۱۴۰۲ حدود ۱۴ هزار و ۳۰۰ دستگاه خودروی غیرمشمول (با سن زیر چهار سال) به مراکز معاینه فنی مراجعه کرده بودند که از این تعداد حدود ۲۰ درصد مردودی داشتیم و این مسأله به دلیل سطح کیفی پایین خودروهای داخلی بوده و لازم است به آن رسیدگی شود.

تمام کشورها، سن معافیت از معاینه فنی خودروها را به دو تا سه سال کاهش و در مقابل سن گارانتی و خدمات پس از فروش را افزایش داده‌اند اما در ایران این فرآیند برعکس بوده و طبق قانون تا دو سال خودروساز موظف است که گارانتی و خدمات پس از فروش ارائه دهد و سن معافیت از معاینه فنی برابر چهار سال است که در تشدید آلایندگی اثر زیادی دارد.

در بحث اتوبوس‌های شرکت واحد که مالکیت آن با شهرداری تهران است، این وسایل نقلیه به صورت کامل به مراکز معاینه فنی سنگین مراجعه می‌کنند و عمدتا با توجه به تعمیراتی که انجام می‌دهند موفق به اخذ این برگه می‌شوند با این حال در بحث معاینه فنی اتوبوس‌های بخش خصوصی که مالکیت آن متعلق به شهرداری تهران نیست، مشکلاتی وجود دارد و عمدتا مالکان آنها به مراکز معاینه فنی خارج از شهر تهران مراجعه می‌کنند. خودروهای دولتی نیز براساس قانون هوای پاک، یک سال معافیت از معاینه فنی دارند و پس از آن باید به مراکز مراجعه و نسبت به اخذ معاینه فنی اقدام کنند که تقریبا این مهم بدون مشکل انجام می‌شود.

اوقات شرعی

اذان ظهر: ۱۱:۴۸	نیمه شب شرعی: ۲۳:۰۶
غروب آفتاب: ۱۷:۱۱	اذان صبح: ۵:۰۱
اذان مغرب: ۱۷:۳۰	طلوع خورشید: ۶:۲۷

امروز در تاریخ

- سالمرگ سلمان هراتی، شاعر/ ۱۳۶۵
- سالمرگ ابراهیم آبادی، بازیگر/ ۱۳۹۸

حکمت

امام کاظم(ع): هر که زبانش صادق باشد کردارش پاکیزه است. /تحف‌العقول

واحه

امشب تمام عاشقان را دست به سر کن
یک امشبی با من بمان با من سحر کن/ محمد صالح علاء

نکته‌روز

تحصیل زیر سایه فرسوده‌ها

کمبود مدارس در کشور به یکی از معضلات اساسی نظام آموزشی تبدیل شده است. این بحران نه‌تنها افزایش جمعیت کلاس‌های درس و افت کیفیت یادگیری دانش‌آموزان منجربه می‌شود، بلکه دانش‌آموزان را ناگزیر به ادامه تحصیل در مدارس فرسوده و غیرمناسب می‌کند. مدارس دارای شرایط نامطلوب و کلاس‌های دلگیر به‌شدت بر انگیزه و علاقه دانش‌آموزان به یادگیری تأثیر منفی می‌گذارند و دربسیاری از موارد، احساس زندانی بودن در مدرسه را در ذهن آنان ایجاد می‌کنند.

تهران محروم‌ترین شهر!

درحال حاضر، هفت نقطه از کشور، از جمله استان تهران، با کمبود شدید مدرسه مواجه هستند. به‌طور خاص، در این استان کمبود ۱۳ هزار کلاس درس وجود دارد.

۳۰ هزار کلاس فرسوده

طبق آمارهای رسمی، حدود ۷۰ هزار کلاس درس در کشور نیازمند مقاوم‌سازی و ۳۰ هزار کلاس درس دیگر نیازمند تخریب و بازسازی هستند.

روند رو به بهبود

نسبت کلاس‌های مستحکم از ۶۴ درصد در سال تحصیلی ۱۳۹۶-۱۳۹۵ به ۸۲ درصد در سال تحصیلی گذشته افزایش یافته اما هنوز بخش قابل توجهی از کلاس‌ها فاقد استاندارد هستند.

گرمایش رو به صعود

همچنین نسبت کلاس‌های درس دارای سامانه گرمایش و سرمایش استاندارد از ۴۸ درصد در سال تحصیلی ۱۳۹۶-۱۳۹۵ به ۶۸ درصد افزایش یافته است.

کمبود مدرسه؛ افت

این کمبود فضاهای آموزشی نه‌تنها بر کیفیت یادگیری تأثیر می‌گذارد، بلکه می‌تواند پیامدهای روانی، مانند افت انگیزه و عدم علاقه به تحصیل را ایجاد کند.

پیشخوان

سفر اُدیسه‌وار انسانی

نگاهی به «در سایه انسان» که در پی یکی از نزدیک‌ترین خویشاوندان انسان

نویسنده: جین گودال
مترجم: حمیدرضا حسینی
نشر: نو
سال انتشار: ۱۴۰۲

در سال ۱۹۶۰ زن جوان جوینده‌ای تک و تنها به قلب جنگل‌های صعب‌العبور منطقه گمبه در تانزانیا می‌رود تا درباره یکی از نزدیک‌ترین خویشاوندان انسان، شامپانزه، تحقیق کند. دیرزمانی در ظل آفتاب و شُرشُر باران دنبال شامپانزه‌ها می‌گردد و تا مدت‌ها لباس یک‌شکل می‌پوشد تا شامپانزه‌ها به حضورش عادت کنند. سرانجام موفق می‌شود و شامپانزه‌ها حضورش را می‌پذیرند و او فرصت می‌یابد که همه جوانب حیات فردی و اجتماعی چند نسل از شامپانزه‌ها را از تولد تا مرگ به چشم ببیند و مستند کند. در سایه انسان، سفر اُدیسه‌وار انسانی است که فداکارانه قدم در راه حقیقت و علم می‌گذارد و بخش عمده وقایع زندگی شخصی‌اش نیز با موضوع تحقیقش درمی‌آمیزد. در این کتاب با رفتار، کردار، حرکات و سکنات شمار فراوانی از شامپانزه‌های منطقه‌ای دورافتاده آشنا می‌شویم و چه بسا با آنها همذات‌پنداری هم بکنیم. جین گودال در سال ۱۹۳۴ در لندن به دنیا آمد، در سال ۱۹۶۰ به تحقیق در مورد شامپانزه‌ها روی آورد، در سال ۱۹۶۵ درجه دکتری خود را از دانشگاه کمبریج دریافت کرد و در سال‌های بعد به سبب مستندهای تلویزیونی و تألیفاتش به شهرت رسید. گودال مهم‌ترین و مشهورترین شخصیت حامی شامپانزه‌های وحشی و شامپانزه‌های دربند آزمایشگاه‌های علمی و باغ‌وحش‌هاست.

درجهت عکس

عکس: مهدی محبی/ ایرنا

منتظران صید!

صید و ماهیگیری در سواحل دریای خزر به روش «پره» انجام می‌شود. در این روش، تورهایی به کمک قایق به صورت نیم‌دایره در فاصله‌ای مشخص از ساحل انداخته شده و پس از انباشته شدن از ماهیان استخوانی، با تراکتور به ساحل کشیده می‌شود، اما این روش مهمانان ناخوانده‌ای هم دارد؛ مهمانانی که در این تصویر چشم به تور ماهیگیران دوخته‌اند.

پرتره

بولودون ۱۸ ساله در نوک کارزار انتخابات آمریکا قرار گرفت ■ **محاکمه ژرار دوپاردیو بازیگر فرانسوی به دلیل بیماری به تعویق افتاد** ■ **جف بزوس می‌گوید آمریکایی‌ها به رسانه‌های خبری اعتماد ندارند**

نکته

نسل زد در کارزار رای

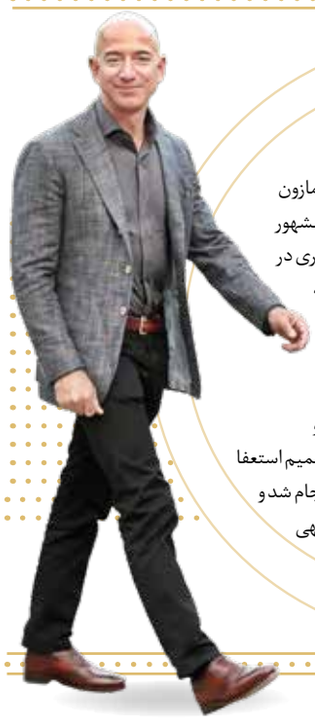
دونالد ترامپ، رئیس جمهوری سابق آمریکا در شرایطی که با مشاوران میانسال کارزار انتخاباتی احاطه شده، سراغ منبعی دور از انتظار برای جذب مردان جوان رأی‌دهنده رفته؛ کوچک‌ترین پسرش و صمیمی‌ترین دوستش که چهره‌ای تأثیرگذار در فضای مجازی است. بولودون و بارون ترامپ ۱۸ ساله، با وجود اینکه به سختی به سن قانونی رأی‌دادن رسیده‌اند، به‌طور غیررسمی به تیم ترامپ پیوسته‌اند تا به او در جلب نظر نسل «زد» کمک کنند. جان دلا وولپه، مدیر نظرسنجی دانشکده سیاسی کندی در دانشگاه هاروارد، به نیویورک تایمز گفت نظرسنجی‌های اخیر حاکی از آن است که مردان جوان زیر ۳۰ سال با چرخشی ۱۴ درصدی نسبت به سال ۲۰۲۰، به سمت جمهوریخواهان متمایل شده‌اند.

چهره

بماند برای بعد

دادگاهی در پاریس اعلام کرد که محاکمه ژرار دوپاردیو، بازیگر سرشناس سینما به اتهام تعرض تا اسفندماه به تعویق افتاده زیرا وضعیت سلامتی این بازیگر فرانسوی خوب نیست. دوپاردیو ۷۵ ساله، زمانی که دادگاه اوایل روز دوشنبه آغاز شد، غایب بود و وکیلش با اشاره به مشکلات سلامتی او خواستار تأخیر در رسیدگی شد. دوپاردیو متهم به «تعرض» در حین تولید فیلم دریچه‌های سبز محصول ۲۰۲۱ است که جنجالی‌ترین پرونده می‌تو در فرانسه است. دادستان ها می‌گویند که او به دو نفر از اعضای تیم سازنده اظهارات جنسی صریح کرده و سپس به طرز پرخاشگرانه‌ای به آنها «دست درازی» کرده است. او اگر مجرم شناخته شود، ممکن است به پنج سال زندان محکوم شود.

خبر

اعتراف به رواج دروغ

جف بزوس، مالک واشنگتن پست و بنیان‌گذار آمازون ساعاتی پس از اعلام حمایت نکردن این روزنامه مشهور آمریکایی از نامزد دموکرات‌ها در انتخابات ریاست جمهوری در یادداشتی تحت عنوان «حقیقت این است: آمریکایی‌ها به رسانه‌های خبری اعتماد ندارند» از تصمیم خود دفاع کرد. واشنگتن پست اعلام کرده از نامزد جمهوریخواهان نیز حمایت نمی‌کند. تعداد نویسندگان و روزنامه‌نگاران حامی دموکرات‌ها در واشنگتن پست قابل توجه است و برخی از اعضای ارشد تحریریه آن در اعتراض به این تصمیم استعفا داده‌اند. اقدامی مشابه نیز در لس‌آنجلس تایمز انجام شد و یواس‌ای تودی هم روز دوشنبه رویکرد مشابهی اتخاذ کرد.

جهان

آتش به رأی!

■ مقامات آمریکایی از همین حالا در حال تحقیق در مورد علت آتش‌سوزی صندوق‌های اخذ رأی در ایالات اورگان و واشنگتن هستند.

کیوآرکد را اسکن کنید

سرگرمی

قدرت خرچنگ

■ خرچنگ‌ها در اثر بالا رفتن سن نمی‌میرند! بلکه با سالخورده شدن، قوی‌تر هم می‌شوند، چراکه آنزیمی در بدن دارند که دی ان ای آنها را بازسازی می‌کند.

کیوآرکد را اسکن کنید

بین‌الملل

وزیر بلاتکلیف

■ استقبال از مقامات در سفرها یک رسم جاافتاده دیپلماتیک است. عدم استقبال رسمی از وزیر خارجه آلمان پس از ورود به چین، باعث سرگردانی او شد.

کیوآرکد را اسکن کنید

حادثه

عاقبت بازی با آتش

■ هند کشور عجیبی است. هر ویدئویی که از این کشور منتشر می‌شود هم تأیید همین گزاره است. این ویدئو از آتش‌سوزی یک مغازه آتش‌بازی است.

کیوآرکد را اسکن کنید